

Verzorgende en verpleegtechnische handelingen (K0118)

Servicedocument – Afnamevorm: Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Bieden van zorg	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar beschikt over beroepsgerichte kennis en vaardigheden om op basis van het dossier van de cliënt* vraaggerichte, passende zorg te bieden. Zij** maakt onder andere gebruik van kennis van de mogelijkheden van de cliënt en naastbetrokkenen*** en haar kennis van stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden en haar vaardigheden, zoals het toepassen van observatietechnieken. Door de combinatie van kennis en vaardigheden en het gebruiken en combineren van standaardprocedures en -methodes is ze in staat om de persoonlijke zorg zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de mogelijkheden, wensen en behoeften van de cliënt en naastbetrokkenen. De beginnend beroepsbeoefenaar werkt in gemiddeld complexe situaties, veelal voorspelbare, niet levensbedreigende situaties. Zij krijgt ook te maken met levensbedreigende situaties, spanningen, tegengestelde belangen en veranderingen in de situatie. In het geval van veranderingen in de situatie van de cliënt, handelt de beginnend beroepsbeoefenaar volgens procedures en maakt een inschatting van de mogelijke gevolgen en risico's van deze veranderingen en schakelt ze zo nodig een collega of leidinggevende in. * De term cliënt wordt ook gebruikt voor zorgvrager en patiënt. ** Daar waar in de tekst 'zij' staat wordt ook 'hij' bedoeld. *** De term naastbetrokkenen wordt gebruikt voor mantelzorgers en vrijwilligers, ouders, verzorgers, familie, vrienden, wettelijke vertegenwoordigers, naastbetrokkenen en directe naasten.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar voert haar eigen werkzaamheden zelfstandig uit. Zij biedt zelfstandig of in teamverband vraaggerichte zorg. Zij onderkent de gezondheidstoestand, het welbevinden en de mogelijkheden van de cliënt en naastbetrokkenen en hanteert crisissituaties. Zij signaleert veranderingen en bespreekt mogelijke aanpassingen van de zorgverlening met collega's, leidinggevende, individuele cliënt en naastbetrokkenen. Zij is aansprakelijk voor het bekwaam uitvoeren van verpleegtechnische handelingen, maar werkt bij de uitvoering van haar werkzaamheden onder de regie en eindverantwoordelijkheid van het team. Overstijgt een knelpunt haar deskundigheid dan schakelt zij haar leidinggevende, (multidisciplinair) team en/of collega's in. In acute of meer complexe situatie kan zij terugvallen op collega's of haar leidinggevende.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Onderkent de gezondheidstoestand op somatisch en psychosociaal gebied	De beginnend beroepsbeoefenaar herkent de kracht, gezondheid en beleving van cliënt en naasten, sluit aan bij ondersteuning, houdt rekening met medische geschiedenis, ervaringsdeskundigheid en communicatiebeperkingen, observeert en signaleert veranderingen, bespreekt en rapporteert deze en onderneemt indien nodig vervolgstappen.	De beginnend beroepsbeoefenaar interpreteert adequaat (non)verbale signalen, brengt kracht, gezondheid, zorgbehoeften, leefomgeving en perspectieven in kaart, gebruikt ervaringsdeskundigheid, reageert passend bij veranderingen, roept tijdig hulp in en rapporteert correct en volledig in Nederlands.	De eigen kracht, gezondheidstoestand, welbevinden en perspectief van de cliënt zijn juist ingeschat en wijzigingen daarin zijn in overleg met de cliënt en naastbetrokkenen adequaat verwerkt in de geboden zorg en ondersteuning.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Biedt specifieke zorg	De beginnend beroepsbeoefenaar biedt persoonlijke zorg, begeleidt bij ziekte, beperkingen en behandelingen, informeert over ziekten, sluit aan bij de kracht van cliënt en naasten, ondersteunt voeding en vochtinname, voorkomt complicaties, signaleert veranderingen en helpt bij keuzes en balans tussen draaglast en draagkracht.	De beginnend beroepsbeoefenaar motiveert de cliënt en naastbetrokkenen tot haalbare activiteiten, let zorgvuldig op het gedrag en welbevinden van de cliënt, bespreekt bevindingen duidelijk met hen en geeft passende informatie die aansluit bij de beleving, behoefte en mogelijkheden, en informeert betrokkenen volledig en tijdig.	De cliënt en diens naastbetrokkenen zijn respectvol benaderd en hebben passende zorg ontvangen, die aansloot bij de situatie van dat moment.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Voert verpleegtechnische handelingen uit	De beginnend beroepsbeoefenaar voert onder begeleiding van een arts verpleegtechnische handelingen uit, controleert de gezondheid van de cliënt, voorkomt angst met uitleg, observeert, en voert medicatiebeheer, wondzorg, monsternamen, katheterisatie, injecties, voeden, en verzorging van stoma, tracheacanule en wonden uit, inclusief vier voorbehouden handelingen.	De beginnend beroepsbeoefenaar rekent vlot en nauwkeurig, gebruikt materialen correct, werkt precies volgens wet- en regelgeving zoals de wet BIG, houdt rekening met cliëntkenmerken en beleving, anticipeert op risico's en schakelt indien nodig de juiste professional in.	De verpleegtechnische handelingen zijn op een bekwame en professionele manier uitgevoerd volgens de geldende protocollen, wet- en regelgeving en richtlijnen van de organisatie.

Werkproces: D1-K1-W4			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Evalueert en legt de zorgverlening vast	De beginnend beroepsbeoefenaar evalueert regelmatig en aan het einde van het zorgtraject de zorg, effecten, veiligheid en behoeften, verzamelt en analyseert gegevens, bespreekt met betrokkenen, rapporteert en past het zorgplan aan; bij opdrachten schrijft ze ook evaluaties voor ontslag of overdracht.	De beginnend beroepsbeoefenaar vraagt doelgericht naar meningen van cliënten en betrokkenen, luistert aandachtig, bepaalt tevredenheid, formuleert begrijpelijke evaluatiegegevens, stemt verbeteringen af en evalueert of zij tevreden zijn.	De mate waarin de cliënt en naastbetrokkenen het zorgaanbod als effectief en ondersteunend ervaren is vastgesteld en het zorgplan is zo nodig in overleg met betrokkenen bijgesteld. Het dossier van de cliënt is bijgehouden.

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinerator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinerator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinerator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl